

ZAPISNIK

**SVEČANE SJEDNICE GRADSKE SKUPŠTINE I GRADSKOG
POGLAVARSTVA
U POVODU DANA GRADA ZAGREBA
održane 31. svibnja 2004. godine, s početkom u 12,00 sati**

Predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden otvara svečanu zajedničku sjednicu Gradske skupštine i Gradskog poglavarstva Grada Zagreba u povodu 31. svibnja Dana Grada Zagreba.

Nakon himne "Lijepa naša domovino" odana je počast minutom šutnje hrvatskim braniteljima te građanima Grada Zagreba koji su junački pali za slobodu i dostojanstvo Republike Hrvatske.

Predsjednica Gradske skupštine pozdravlja nazočne, i to:
predsjednika Republike Hrvatske gospodina Stjepana Mesića,
predsjednika Hrvatskog sabora gospodina Vladimira Šeksa i sve nazočne zastupnike,
potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske gospođu Jadranku Kosor,
ministre u Vladi Republike Hrvatske,
zamjenicu predsjednika Ustavnog suda Republike Hrvatske gospođu Jasnu Omejec,
predstavnikе sudbene vlasti na čelu s predsjednikom Vrhovnog suda gospodinom Ivicom Crnićem,
gradonačelnike i predstavnike gradova Budimpešte i Sarajeva, gospodina Gabora Demskog i dr. Muhidina Hamindžića kao i predstavnike Zagrebačke županije,
predstavnike Hrvatske vojske i Glavnog stožera oružanih snaga Republike Hrvatske,
predstavnike državnih upravnih organizacija,
predstavnike Ureda predsjednika Republike Hrvatske,
predstavnikа Državnog ureda za reviziju,
predstavnike Hrvatske gospodarske komore i Gospodarske komore Grada Zagreba,
predstavnike Hrvatske obrtničke komore, Obrtničke komore Grada Zagreba i Udruženja obrtnika Grada Zagreba,
predstavnike vjerskih zajednica,
predstavnike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
rektoricu Zagrebačkog sveučilišta gospođu Helenu Jasnu Mencer,
predstavnikа Matice Hrvatske,
predstavnikа Matice iseljenika,
predstavnike Društava hrvatskih književnika,
predstavnike Hrvatskoga novinarskog društva,
predstavnike udruga proizašlih iz Domovinskog rata,
predstavnike političkih stranaka,
predstavnike Policijske uprave zagrebačke,
sve nazočne ugledne djelatnike iz gospodarstva, znanosti, školstva, zdravstva, kulture i sporta,
predstavnike Turističke zajednice,

predstavnikе sindikalnih udruga,
predstavnikе javnog priopćavanja, novinare i tehničare koji prate sjednicu,
predstavnikе GONG-a,
sve gradske zastupnikе Gradske skupštine Grada Zagreba,
članove Gradskog poglavarstva i pročelnikе gradskih ureda,
predstavnikе trgovačkih društava i upravnih tijela Grada Zagreba,
predsjednikе vijeća gradskih četvrti,
predsjednikе vijeća nacionalnih manjina i predstavnikе nacionalnih manjina,
prisutne gradonačelnikе i predsjednikе Gradske skupštine Grada Zagreba iz prošlih mandata.

Predsjednica upućuje iskrene pozdrave članovima Odbora za javna priznanja i stručnih radnih skupina za dodjelu Nagrade Grada Zagreba, te na kraju u ime svih nazočnih srdačno pozdravlja i čestita cijenjenim dobitnicima Nagrade Grada Zagreba.

Najavljuje da će u ime gradonačelnika i predstavnika prijateljskih gradova ovaj skup pozdraviti gospodin Gabor Demsky, gradonačelnik Grada Budimpešte.

Gospodin Gabor Demsky najprije na hrvatskom jeziku govori da ga je jutros probudila zvonjava tramvaja i osjećao se kao kod kuće. Nakon toga njegov je govor koji je na engleskom, odnosno mađarskom jeziku preveden i glasi:

"Mlađi brat pozdravlja starijega, dakle Budimpešta pozdravlja Zagreb.

Grad Zagreb je stariji brat jer je star 1090 godina dok je njegov mlađi brat Budimpešta star svega 131 godinu. Kratko povijesno objašnjenje:

Godine 1102. u Biogradu na moru hrvatsko je plemstvo za kralja okrunilo kralja Kolomana, a 1242. godine sveti je Adalbert proglasio Grad Zagreb slobodnim kraljevskim gradom. Veze između naših dviju zemalja temeljene su na toliko čvrstim osnovama da su se odupirale svim mogućim nevoljama kao što su tatarska najezda ili izumiranje kraljevske kuće Arpadovića.

Naime, od 1919. godine obje su naše zemlje bile u sastavu iste državne zajednice Austro-Ugarske Monarhije u kojoj je Hrvatska zahvaljujući Hrvatsko-Ugarskoj nagodbi 1867. dobila doista visoki stupanj samostalnosti.

Vi točno znate koje su mađarske i hrvatske, odnosno hrvatske i ugarske povijesne ličnosti, odigrale značajnu ulogu u povijesti jednog i drugog naroda. Prisjetimo se samo Nikole Zrinskoga koji je bio hrvatski ban, odnosno potkralj, i jedan od najznačajnijih državnika onoga vremena.

Još malo o povijesti.

Hrvatska je svoju potpunu samostalnost stekla tek 1991. godine, a u tom su je procesu podupirali Mađarska i svekoliko mađarstvo.

Zato nije slučajno da su Zagreb i Budimpešta gradovi prijatelji u najdubljem, najistinskijem značenju te riječi. Naime, Sporazum o suradnji potpisao sam s ondašnjim gradonačelnikom Brankom Mikšom prije točno 10 godina.

Za oba naša grada ne samo da je prošlost zajednička nego i budućnost. Dakle, obje zemlje i oba grada zamišljaju svoju zajedničku budućnost u Europskoj uniji.

Mađarska je već 1. svibnja postala punopravnom, prizatom i jednakopravnom članicom Europske unije, a Hrvatska je svoju želju za kandidaturom izrazila tek 21. veljače ove godine i danas sam vam dužan priopćiti lijepe vijesti.

Radi se o Strasburškom klubu europskih gradova u kojem su 13 europskih gradonačelnika među kojima i 10 gradonačelnika iz novopridruženih država. Oni su poduprli moj prijedlog da se u idućem krugu pridruživanja Europskoj uniji uz Rumunjsku i Bugarsku obavezno nađe i Hrvatska.

Objasnio sam i osnažio svoj prijedlog time da je Hrvatska politički pluralistička zemlja, da u njoj napreduju gospodarski i privatizacijski tokovi, da je krenula putem demokratskih tokova, da poštuje ljudska i pojedinačna prava, surađuje s Haškim sudom, dakle da istodobno članstvo Hrvatske u Uniji može pridonijeti stabilizacijskim tokovima balkanskog prostora, jer po mom dubokom uvjerenju od onih zemalja koje su potpisale pakt o pridruživanju i stabilizaciji Hrvatska ima najveću šansu ući u zajednicu u najkraće vrijeme.

Sada dopustite da nastavim na svom materinjem jeziku.

Idemo razgovarati o našim gradskim problemima.

Koji su najveći problemi europskih gradova? To je gradski promet, odnosno masovni prijevoz, zatim središta odnosno srca velikih gradova i njihova rekonstrukcija te obnova novogradnje iz proteklih razdoblja. Te zadatke nećemo moći riješiti. Toliko novaca nema ni hrvatska država, Grad Zagreb, ni cijela nacija da taj povijesni zaostatak na ovim područjima samostalno može nadoknaditi. Međutim ujedno ima i dosta poticajnih činjenica. Naime u Europi u gradovima živi 350 milijuna ljudi što je 80% europskih građana. U Mađarskoj je taj postotak 65%. Ne znam kako je u Hrvatskoj, ali po mojoj procjeni gradsko se stanovništvo također kreće između 60 i 65%. Ti gradovi traže u Europskoj uniji rješenje svojih problema. Ove sam godine izabran za predsjednika Udruge glavnih gradova Europe. Počasćen sam tom titulom zato što je Budimpešta najveći glavni grad od glavnih gradova zemalja koje su se upravo pridružile u ovom krugu. Ubrzo se ispostavilo da su problemi Londona, Rima, Budimpešte, Berlina, Beča, i Zagreba potpuno istovjetni.

Država od nas uzima previše novaca a premalo novaca ostavlja lokalnim samoupravama jer u svim zemljama država najviše voli samu sebe i silno je kreativna u trošenju novca koji

prikuplja od svojeg građanstva. Drugim riječima radi se o procesu centralizacije. Gradovi pak imaju suprotan interes da što više prikupljenog novca na različite načine ostave sebi, dakle lokalno. Da bi se to ostvarilo, trebaju nam dobri zakoni i pravedna raspodjela nacionalnog dohotka, osim toga istaknuta potpora određenim ciljevima kao što je masovni prijevoz u gradovima, zaštita našeg okoliša i da vam sad ne nabrajam koji su sve gradski interesi u tome.

Dopustite li mi, tj. ako me ovlastite, rado ću primiti zadatak da dok i vi ne postanete članicom Europske unije, uz Budimpeštu zastupam i interese Zagreba u Europskom parlamentu jer sam čvrsto uvjeren da Zagrebu treba Europska unija i isto tako da Europskoj uniji također treba Zagreb. Hvala vam lijepa."

Predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden obraća se u povodu proslave Dana Grada sljedećim riječima:

"Povijest Zagreba započinje strahovima i utvrdama što ih dijeli s ranim srednjovjekovnim europskim gradovima. I danas u prenesenom smislu, opterećeni smo strahom i nepovjerenjem prema onome što ne poznajemo, posebno prema onom i prema onima koji su drugačiji od nas. Umjesto kamenih zidova koje danas čuvamo kao kulturnu baštinu, često stvaramo mentalne zidove kojima se branimo i koji nam odmažu u pristupanju svijetu moderne demokracije.

Nasuprot tome moderni Zagreb treba predvoditi u razvoju Hrvatske, Hrvatske koja više ne želi biti tik uz granicu uže Europe bilo s jedne ili s druge strane te granice, nego europska zemlja poticajna svojim bližim i daljnjim susjedima na putu ka istom cilju te dobar susjed postojećim zemljama članicama Europske unije.

Avis Europske unije, koji za Hrvatsku toliko puno znači, stavlja je pred izazov koji prihvaća možda radije nego ijedan drugi u svojoj povijesti. On Zagrebu donosi veliku nadu i najozbiljniju obavezu. Morat će više no ikada davati primjer svojim postignućima u gospodarstvu, urbanizmu, znanosti, kulturi, obrazovanju, a u sportu dostojanstvenim odnosom prema pobjedama kao i porazima svojih miljenika.

Zagreb nije onaj koji druge izbacuje iz igre nego pomaže im gdje god može i uključuje ih kroz suradnju na raznim programima. Zagreb mora bit pokretač jednakih šansi i za ostale hrvatske gradove, glavni grad koji razumije da najveća korist ne leži u nultom zbroju da nekome svane kad drugome smrkne nego u podjednakome rastu i razvoju koji svima uvećava dobitke.

Doskora postaje milijunski grad koji za takvu brojnost i gustoću stanovništva mora imati solidnu infrastrukturu, dinamičnu industrijsku i ostalu proizvodnju i odgovarajuću kvalitetu života. Stoga je modernost grada velika odgovornost i obaveza za njegova politička i stručna vodstva. To je i odgovornost prema budućim naraštajima jer samo ono što je održivo danas može se nadograđivati sa sutra. Zagreb je koordinator djelatnosti za zaštitu ljudskih prava, posebno

prava žena i prava manjina. Politika razvoja sve se više isprepliće s politikom života jer cijenit će nas ne samo po novoizgrađenim infrastrukturnim, industrijskim i uslužnim kapacitetima nego i kvalitetnim odnosom prema ljudima. Učinimo sve da današnji naraštaji žena te naraštaji kulturno raznolikih zajednica zadrže predodžbu o zagrebačkoj sredini, njenim ljudima, ustanovama i službenoj politici kao primjeru i misiji koju će rado prenositi drugima.

Grad postaje sve složeniji, njegovi dijelovi sve više međuzavisni i sve osjetljiviji na promjene. Veliki grad postaje i sve autonomniji. Sve više podsjeća na gradove europskog sjevera i Mediterana. U budućoj zajedničkoj Europi čini se da će gradovi nositi velik dio što ga danas nose države.

U društvu europskih gradova Zagreb će svoj izgled, ponudu, konkurentske prednosti, jednom riječju svoje kvalitete morati stalno razvijati. Stoga će morati ispraviti postojeće i iznaći nove prometne mogućnosti plovnošću Save, prometovanjem podzemljem, širenjem kapaciteta zrakoplovne luke, širenjem čvorišta željezničke mreže i drugo. Za takav će budući razvoj trebati naravno mnogo stručnjaka i kvalificiranih radnika raznih profila, mnogo inženjera, poduzetnika, dizajnera, kulturnih menadžera te radnika i službenika koji su ovladali neophodnim modernim znanjima i vještinama komunikacijskim i informacijskim, svjetskim jezicima i računalnim programima, na kraju, ali ne najmanje važno, mnogo timskog rada kako u politici tako i u struci.

Nagrade Grada Zagreba, koje danas dodjeljujemo, priznanja su najboljima među nama, pojedincima i ustanovama koji su u razvoj našeg grada uložili svoju energiju, svoje znanje, svoj život u gospodarstvu, kulturi, znanosti, zdravstvu, odgoju i obrazovanju i ja im od srca čestitam. Upravo na njihovim iznimnim doprinosima nastaviti će se i projekti novih naraštaja.

Poštovani uzvanici, neka nam ovogodišnja proslava Dana Grada Zagreba protekne u dobrom raspoloženju i razložnom, upravo europskom optimizmu.

U tom duhu čestitam vam praznik i želim puno uspjeha u daljnjem političkom, stručnom i javnom djelovanju na korist i dobrobit našeg Zagreba i Republike Hrvatske."

Na kraju svog govora predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden moli gradonačelnicu Grada Zagreba gospođu Vlastu Pavić da uzme riječ.

Gradonačelnica Grada Zagreba gospođa Vlasta Pavić najprije pozdravlja sve nazočne svečanoj sjednici kojom se obilježava Dan Grada Zagreba, dan kada se slavi i blagdan Majke Božje od Kamenitih vrata, zaštitnice našega grada. Zatim nastavlja:

"Posebno me veseli pozdraviti moje drage kolege gospodina Gabora Demskog, gradonačelnika Grada Budimpešte i gospodina Muhidina Hamindžića, gradonačelnika Grada Sarajeva. Zahvaljujem im na posjeti kojom su uveličali ovu našu proslavu.

I ovoga puta u ime svih nas iskazujem zahvalnost i odajem dužnu počast našim sugrađanima koji su svoje živote i zdravlje dali za domovinu, njenu samostalnost i dostojanstvo. Sjećanje na njih ostaje trajno, a naša je zajednička obaveza prema njima, kao i prema onima koji dolaze, da naš grad izgrađujemo kao grad visokog standarda, kao grad koji treba biti pokretač i ogledalo Hrvatske uspješnosti.

Godina više u životu jednoga grada prigoda je u kojoj govorimo o njegovoj sadašnjosti i budućnosti. Svaki je grad, tako i Zagreb, složen organizam koji zahtijeva punu predanost, rad, ali i ljubav da bismo ga učinili boljim i ljepšim. Da bi on to postao, osim rješavanja svakodnevnih pitanja, potrebno je razmišljati o budućnosti grada otvorenog i tradicionalno usmjerenog prema modernom življenju primjerenom europskim metropolama.

Kada sam u ovoj skupštini prije 2 godine prvi put govorila o planovima i željama gradske vlasti, naglasila sam da nije toliko važno hoćemo li uspjeti završiti ove projekte koliko je važno da ih započnemo. S tom je idejom grad uložio velike napore kako bi nastavio dugotrajni proces reguliranja i upravljanja gradskim resursima. Donošenjem Generalnoga urbanističkog plana pokazali smo da prostor u kojem živimo želimo vidjeti kao uređenu cjelinu kako bismo grad stvarno učinili gradom, a Zagreb metropolom. Zato imajući u vidu osjetljivost građana i našu odgovornost za izgled grada, odlučni smo koristiti se iskustvom i praksom velikih europskih metropola. Samo uz razmjenu kvalitetnih ideja, iskustava i znanja Zagreb može razvijati i reproducirati nove vrijednosti.

Ova gradska uprava sagledava Zagreb kao grad dinamičnog gospodarstva. Njegove razvojne ambicije teže većoj konkurentnosti i poslovnom pozicioniranju na širem regionalnom području. Tome u prilog govore činjenice da Zagreb ima najmanju stopu nezaposlenosti koja se u proteklih godinu i pol dana kontinuirano smanjuje, a bruto domaći proizvod raste. Kreditni rejting grada sve je bolji što omogućava kvalitetnije pozicioniranje na domaćem i međunarodnom tržištu kapitala te otvara mogućnosti povećanog investiranja u kapitalne gradske projekte.

U današnjem je svijetu jedan od važnih mjerila uspješnosti razvoja svake sredine stupanj njene ekološke svijesti. Za svoju budućnost Zagreb ostvaruje vrlo važne gospodarske ekološke projekte. Sanacija odlagališta Jakuševac, čija je prva faza dovršena, veliki je ponos ovoga grada, ali i dokaz kontinuiteta kapitalnih gradskih projekata. Ostaje nam zadaća zbrinjavanja komunalnog, ali i opasnog otpada, odnosno izgradnja spalionice što će biti prioritet u bliskoj budućnosti. Uspješno smo završili prvu fazu izgradnje Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Ovim potvrđujemo da ćemo kontinuirano skrbiti o vodi, jednom od najvećih resursa Grada Zagreba i Hrvatske te na taj način građanima i svim stanovnicima nizvodno uz Savu osigurati kvalitetniji život.

Ako govorimo o kapitalnim investicijama koje nas očekuju, onda je pred nama realizacija triju iznimno važnih projekata: izgradnja suvremene veletržnice na Žitnjaku čiji je dovršetak planiran za kraj ove godine; pred odlukom smo o načinu izbora modela financiranja izgradnje športsko-rekreacijskog kompleksa radnog naziva Terme Zagreb na lokalitetu uz Sveučilišnu bolnicu te prijeko potrebnog i neophodnog kongresnog centra.

Mi koji živimo u Zagrebu svakodnevno se suočavamo s prometnim gužvama koje nisu svojstvene samo našem gradu, ali odgovornost za njihovo rješavanje je na nama. Različitim akcijama, ali i projektima, pokušavamo poboljšati protočnost prometa. Građane na različite načine potičemo na korištenje alternativnih načina prijevoza. S tim u vezi težimo unapređenju kvalitete javnoga gradskog prijevoza, modernizaciji prigradske željeznice i proširenju mreže biciklističkih staza.

Govoriti o prometu znači istaknuti gradski prioritet na kojem sam i osobno inzistirala - izgradnju javnih podzemnih garaža. Na Langovom trgu izgradili smo jednu od najmodernijih garaža u Europi. U pripremi je izrada planova za 3 nove velike garaže: ispod srednjoškolskog igrališta, ispod Trga Stjepana Radića te ono što me posebno raduje vjerojatno će se već ove godine započeti izgradnja garaže Tuškanac. Svrha posljednjeg projekta nije isključivo samo pitanje kvalitete prometa u središtu grada već mnogo važnije pitanje za sve nas - vraćanje Gornjeg grada pješacima.

Svake godine Grad izdvaja značajna sredstva za razvoj infrastrukture, za rekonstrukciju i izgradnju kanalizacijske, vodovodne, plinske mreže i izgradnju prometnica. U tom kontekstu napominjem da je izgrađen podvožnjak na križanju Čulinečke ceste i Branimirove ulice, rekonstruirana Ulica Republike Austrije, Škorpikova i Klaićeva ulica, obnovljena tramvajska pruga u Ozaljskoj i zapadni tramvajski kolosijek u Savskoj ulici. Isto su tako započeli radovi na denivelaciji raskrižja Slavonske avenije i Radničke ceste i gradnja spojne ceste Domovinski most – zaobilaznica. Velika će se sredstva uložiti u rekonstrukciju i popravke gradskih prometnica i tramvajskih pruga.

Osim velikih investicija u infrastrukturi, vitalnih za razvoj grada, kontinuirano skrbimo o njegovoj povijesnoj baštini revitalizirajući prostore koji su simbol naše tradicije i urbanog življenja a koje vraćamo u oblik koji je dio gradske povijesti. Obnovili smo Zakmardijeve stupe, uređenje prolaza Oktogon privodi se kraju, a sufinanciranjem obnove pročelja pridonosimo uređenosti i ljepšoj slici našega grada. Poštujući povijesnu matricu Donjega grada i njezin osebujni šarm, zacrtali smo veliki posao revitalizacije trgova kao što su Marulićev, Mažuranićev i Trg maršala Tita.

Ovogodišnju proslavu Dana Grada nazvali smo Na mladima grad ostaje jer njima je prvenstveno i namijenjena. Želimo im ostaviti u naslijeđe grad na koji će oni biti ponosni i koji će oni jednoga dana izgrađivati i razvijati. Da bi se to ostvarilo, nastojimo da mladi svoja znanja

i kreativnost primjenjuju u našem gradu i našoj državi. Budući da smo obrazovanje i znanje shvatili kao jedan od najvažnijih uvjeta uspješnosti razvoja društva stipendiramo nadarene i vrijedne učenike i studente i potičemo školovanje za deficitarna zanimanja.

Ova gradska vlast osobito potiče svoju socijalnu osjetljivost, stoga je započet projekt dojele stipendije Grada Zagreba učenicima i studentima iz socijalno ugroženih obitelji. Kada je riječ o mladima, moramo spomenuti da smo osobitu pozornost posvetili programima prevencije od ovisnosti, ali i drugih vrsta neprihvatljivog ponašanja djece i mladih. Već je zaživio projekt "Svi za protiv" i projekt "Prevencija AIDS-a školske djece i mladeži". U sve su te projekte uključeni i mladi.

Sve je obuhvatnija skrb o ratnim i civilnim invalidima, našim starijim sugrađanima slabijeg imovinskog statusa i beskućnicima. Brojnim programima nastojimo poboljšati kvalitetu življenja tim sugrađanima. Krajem prošle godine Gradska je skupština Grada Zagreba utvrdila Program socijalne politike Grada Zagreba za razdoblje 2004. – 2007. Kontinuirano se provodi pružanje pomoći sukladno propisima o socijalnoj skrbi. Osnovana je ustanova Dobri dom Grada Zagreba i realiziran je projekt priznavanja prava na dječji doplatak.

Valja spomenuti pilot-projekt bolnice u kući koji je osmišljen radi racionalizacije zdravstvenih usluga i cjelovitog pružanja zdravstvene zaštite na dobrobit bolesnika.

Od investicija u zdravstvu naglasila bih rekonstrukciju i dogradnju IV. odjela Psihijatrijske bolnice Vrapče, adaptaciju Doma umirovljenika "Park", Specijalne bolnice Zelengaj i Centra za rehabilitaciju Slobodina.

Uspješno se realiziraju projekti Odjela za branitelje i udruga branitelja iz Domovinskog rata. Pritom posebno ističe stambeno zbrinjavanje hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova njihovih obitelji dodjelom komunalno opremljenog građevinskog zemljišta te ustupak komunalnih priključaka bez naknade.

Budući da mnogo građana ovoga grada ne može svojim osobnim udjelom ostvariti pravo na rješavanje jednog od najvažnijih životnih pitanja - pitanje stanovanja. Stoga Grad Zagreb i u ovu svrhu, iskazujući socijalnu osjetljivost izdvaja znatna materijalna sredstva za kupnju socijalnih stanova kako bi ih dodijelio obiteljima slabijega imovinskog statusa. Za one druge, iako uz brojne teškoće, realizira se Program Vlade Republike Hrvatske društveno piticajne stanogradnje u kojem Grad Zagreb aktivno sudjeluje.

Grad Zagreb tradicionalno se brine o športskim aktivnostima i potiče ih kako vrhunske tako i amaterske i rekreacijske. S tim se ciljem nastavlja rekonstrukcija maksimirskog stadiona, pred otvaranjem je bazen u Utrinama, planira se uskoro natkrivanje jednog od Zagrebačkih simbola bazena na Šalati te izgradnja velike rukometne dvorane u Novom Zagrebu. Proširit će se postojeće i urediti novo skijalište na Sljemenu što će omogućiti višu razinu rekreacije građana i

organizaciju vrhunskih skijaških natjecanja. Zagreb će za njih biti potpuno spreman dovršenjem radova, a u protekloj godini dovršeno je i uređenje Tomislavovog doma.

Koristeći se informatičkom tehnologijom nastojimo građanima i drugim korisnicima omogućiti brže i kvalitetnije informacije te uvid u podatke javnih registara. Na web stranici Grada Zagreba dostupne su informacije i usluge kao što su GUP, matice i katastar. U pripremi su brojni interaktivni programi od kojih bih izdvojila daljnju internetizaciju katastra nekretnina i osobito GIS.

Nastavlja se projekt ravnomjernog i neposrednijeg razvoja svih gradskih četvrti afirmacijom lokalne uprave po gradskim četvrtima. No, da bi taj projekt postigao svoj zamišljeni smisao treba još mnogo raditi.

Na području kulture vidljivi su naponi da Zagrebu vratimo epitet kulturnog središta u pravom smislu te riječi. Kontinuirano povećavamo izdvajanje iz proračuna za taj iznimno važan segment razvoja Grada te unapređujemo i poboljšavamo postojeće i uvodimo nove kulturne programe. Pokrenuta su i 2 značajna i uspješna festivala. Festival svjetskog kazališta i Zagreb-film festival. Osim mnoštva, uvjetno rečeno, malih projekata u suradnji s državom započeli smo izgradnju kapitalnog objekta Muzeja suvremene umjetnosti. Protekle godine Grad je dodijelio zgradu za potrebe Muzičke akademije te izdvojio znatna sredstva za obnovu Doma Hrvatskog društva likovnih umjetnika i Moderne galerije. Sve je to dio kulturnog življenja i prepoznatljivosti kako grada Zagreba tako i države.

Početak jeseni obnovljeno Kazalište lutaka napokon će otvoriti svoja vrata. Prepoznavši potrebu nezavisnih i alternativnih umjetnika prijeko potrebnih kulturnoj ponudi ovoga grada kupili smo 4 kinodvorane i dodijelili ih filmskoj, plesnoj i scenskoj djelatnosti. Osobno sam bila zagovornicom ovoga projekta, a od početka i metom napada, no sve to nije vrijedno onoga što danas Zagreb i njegovi umjetnici imaju. Kultura je najbolja poveznica i najlakši put uspostavljanja veza između ljudi različitih tradicija i obrazovanja. Osobito sam ponosna na činjenicu da je zagrebačka kultura, u sklopu međunarodnih aktivnosti Grada, pronašla svoj put i izvan granica naše zemlje. Stoga kao iznimno važan projekt naglašavam međunarodnu kulturnu suradnju Grada Zagreba.

Nije nepoznato da sam od početka mandata inzistirala na nastavku i intenziviranju međugradske, a posebno međunarodne suradnje. Danas, kada je naša država na putu pristupanja Europskoj uniji, posebno je važno još više afirmirati gradsku diplomaciju. Ono što ostaje brojni su kontakti i predstavljanje grada Zagreba. Osobno sam ostvarila blisku suradnju s gradovima Budimpeštom koja nam je postala i gradom prijateljem, Bruxellesom, Bratislavom, Nikozijom, Ljubljanom, Skopjem, Beogradom i posebno Moskvom. Brojni su bili susreti s gradonačelnicima mnogih gradova, a moj je zadatak bio predstaviti Grad Zagreb kao modernu metropolu koja

svoju budućnost vidi u suradnji sa svima kojima je otvorenost i suradnja sastavni dio strategije razvoja.

Razmjena znanja, novih tehnologija i iskustava ne bi bila moguća bez uske suradnje s Udrugom EURO City's, Udrugom europskih gradova članica Europske unije kojoj smo pridruženi član, ali vrlo zapažen i prepoznatljiv. Brojne su i važne teme za život svakoga grada koje ova udruga promiče. U nekima od njih posebno na području kulture i planiranja Grad Zagreb aktivno sudjeluje. To je stvarna svrha međunarodne suradnje, cilj koji sam željela postići i kojemu sam i osobno doprinijela. I zbog ovakvih napora Zagreb je danas mnogo bliži Europi.

Govorila sam o aktivnostima koje provodimo u gradu. To je kombinacija, kako sam jednom već rekla, velikih i malih koraka kojom se postižu bolji rezultati. Međutim svi ti značajni i pozitivni rezultati, nažalost, nerijetko ostaju u sjeni neželjenih događanja. Naša država teži modernoj demokraciji koja vrlo dobro poznaje problematiku obnašanja koalicijske vlasti, no, za nas to nije demokratska tekovina već i novost.

Danas, kada posljednji put u ovom mandatu govorim i ovom prigodom s ove govornice, dopustite mi da vam kažem ono za što sam se zalagala cijelo vrijeme obnašanja ove časne i odgovorne dužnosti. Različita razmišljanja, odnosno različita gledanja na stvari često mogu proizvesti sukob. Sukob se izbjegava, ali i rješava tolerancijom, razumijevanjem a nadasve međusobnim poštivanjem jer pristojnost nije znak slabosti. To su nastojanja primjerena suvremenim demokratskim i civilizacijskim standardima.

Ono što nam nedostaje, ono na čemu bismo svi trebali raditi jest stvaranje pozitivne energije. To znači uložiti maksimum, izvući iz sebe posljednje atome snage da bi se stvorilo pozitivno ozračje. To smo dužni ovome gradu koji najviše volimo, to je naš dug prema građanima kojima smo jedino odgovorni jer kako je davno je rečeno: "Malo je toga što ujedinjeni ne možemo postići kao što je malo toga što razjedinjeni možemo učiniti"

Govorila sam o velikim i malim koracima, pa onda neka ovaj napor bude jedan mali korak za veliki projekt, projekt koji se zove Grad Zagreb.

Dragi sugrađani, čestitam vam Dan Grada Zagreba.

Predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden zahvaljuje gospođi gradonačelnici i moli predsjednika Republike Hrvatske gospodina Stjepana Mesića da uzme riječ.

Predsjednik Republike Hrvatske gospodin Stipe Mesić podsjeća gradske zastupnike i članove Gradskog poglavarstva Grada Zagreba, poštovane goste iz inozemstva i druge cijenjene uzvanike da Dan Grada Zagreba od nedavno obilježavamo na blagdan Majke Božje od Kamenitih vrata što je obol tradiciji zagrebačkoga katoličkog i građanskog naslijeđa.

Nakon toga nastavlja svoj pozdravni govor:

"Predstavicima političkoga, kulturnoga, društvenog i javnog života želim mnogo uspjeha u obnašanju njihovih javnih dužnosti, a stanovnicima Grada Zagreba čestitam njihov dan.

Zagreb ima bogato naslijeđe i vrijednu baštinu. On je centar hrvatske nacionalne ideje i politike gotovo 2 stoljeća.

Suvremeni Zagreb je grad razvijenog gospodarstva, znanosti, školstva, kulturni centar i grad umjetnosti. Zagreb danas ima bruto domaći proizvod na razini najrazvijenijih europskih zemalja. Najveći dio propulzivne privrede nalazi se ovdje. Najpoznatije hrvatske tvrtke svoja sjedišta imaju u Zagrebu. Najveći dio vidljivih znakova prosperiteta i društvenog razvoja također se može vidjeti u Zagrebu. Sve to pred Zagreb, njegove stanovnike i osobito pred nositelje odgovornosti javnih poslova, postavlja posebne zadaće.

Grad je u svom razvoju imao uspona i padova. Prošao je desetljeća brzog rasta i širenja, ali i godine stagnacije i zastoja u razvoju.

Uz sve uspjehe naš je glavni grad prošao teškoće proizašle iz neuspješnog modela pretvorbe i privatizacije u Republici Hrvatskoj.

Pogrešan model privatizacije uništio je znatan dio zagrebačke industrije. Nestala su poduzeća koja su uspješno proizvodila za svjetsko tržište, a mnogi su zaposleni ostali bez posla. Nema više Prvomajske, nema Jedinstva, nema TPK niti drugih poznatih nositelja proizvodnje i izvoza zagrebačke industrije. Nažalost, nakon stjecanja državne samostalnosti Republike Hrvatske, pogoršana razvojna i gospodarska politika dovela je do propasti znatnog dijela zagrebačke industrije. Teškoće kroz koje prolazi industrija u gradu Zagrebu vrlo su slične onima kroz koje prolazi industrija i u drugim hrvatskim dijelovima. Danas se mora izboriti mjesto u globalnoj konkurenciji da bi se opstalo na tržištu. Preostale zagrebačke industrijske tvrtke stoje pred potrebom pronalaženja tržišta, smanjenja troškova i povećanja konkurentnosti.

Problem nezaposlenih je i danas glavna prepreka bržem razvoju gospodarstva u Hrvatskoj, a time i u Zagrebu. Stvaranje uvjeta za zapošljavanje i intenzivan gospodarski razvoj primarne su zadaće ekonomske i razvojne politike.

Naš je strateški zadatak stvaranje pretpostavki za brzo uključivanje Republike Hrvatske u Europsku uniju i NATO savez. Pod tim se podrazumijeva usvajanje europskih standarda u gospodarstvu, javnoj upravi i ostalim segmentima državne organizacije. Usvajanje

europskih standarda i europskih razvojnih kriterija nužno je zbog nas samih, zbog interesa i perspektive građana Republike Hrvatske.

Uz usvajanje europskih standarda i europskih vrijednosti pred nama je i izazov usklađivanja razvojnih potreba i interesa sa zahtjevima razumnoga urbanog planiranja i zaštite okoliša. Pred nama su također izazovi usklađivanja suvremenih zahtjeva globalizacije s potrebama očuvanja nacionalnih vrijednosti i vlastitoga kulturnog identiteta. Znatan je dio zagrebačkog gospodarstva to shvatio i zbog toga Zagreb već nekoliko godina kroči stabilnim stazama razvoja i prosperiteta. Pred svima je nama zadaća stvaranja takve razvojne strategije koja će na najbolji mogući način umiriti ove različitosti i stvoriti pretpostavke za ubrzani razvoj Republike Hrvatske.

Tijekom proteklih nekoliko godina Hrvatska je počela s intenzivnom izgradnjom cestovne i druge infrastrukture. Infrastruktura je pretpostavka razvoja i nema razvijene države bez izgrađene infrastrukture.

U Zagrebu se sve više razvija znanost i tehnološki potencijali. Svakodnevno niču nove inovativne tvrtke pronoseći svoja znanja i iskustva globalnim tržištima. Njihova obveza je da ideju brzog razvoja i inovativnog pristupa proizvodnji prošire diljem Republike Hrvatske.

Zagreb stoji pred novim izazovima i novim zadaćama. Pred gospodarstvom i nositeljima javnih odgovornosti je obveza pretvaranja Zagreba u europski, razvojni, znanstveni i kulturni centar.

U Zagrebu i njegovoj okolini niču poslovne zone. Sve se više razvija poduzetništvo, a Zagreb postaje dinamična razvojna jezgra u Hrvatskoj. Zbog toga s pouzdanjem gledam na razvoj Zagreba kao i cijele Republike Hrvatske.

Mnogi se veliki projekti razvijaju ili će se tek razviti u ovom gradu. Rješavanje prometne infrastrukture, daljnji razvoj zdravstva, sveučilišta, ostalih znanstvenih, tehnoloških i proizvodnih kapaciteta - sve to spada u sudbinsku zadaću stvaranja pretpostavki za bolju budućnost. Europa je naša sudbina, naša zadaća i razvojni projekt za bolju budućnost Republike Hrvatske. Građani naše zemlje nemaju pravo na siromaštvo. Naša je zajednička zadaća ostvarenje ovih velikih ciljeva.

Čestitam dobitnicima priznanja Grada Zagreba a svim stanovnicima želim mnogo uspjeha u profesionalnom djelovanju i osobnom životu. Živjeli!"

Predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden zahvaljuje predsjedniku Republike Hrvatske. Budući da će započeti svečana dodjela Nagrade Grada Zagreba moli da se pročita Zaključak Gradske skupštine Grada Zagreba.

Gospodin Zlatko Ožbolt čita Zaključak:

"Na temelju članka 38. točke 24. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 20/01 - pročišćeni tekst) i članka 11. stavka 1. Odluke o javnim priznanjima Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/00, 8/02 i 1/04), Gradska skupština Grada Zagreba, na 32. sjednici, 20. svibnja 2004., donijela je

ZAKLJUČAK

kojim se dodjeljuje Nagrada Grada Zagreba

1. Mirjani Bohanec-Vidović, opernoj pjevačici

za cjelokupno umjetničko djelovanje i posebno za CD Od opere do filma s 18 popijevki, snimljenih tijekom bogate pjevačke karijere u kojoj je uz vokaciju operne primadone trajno njegovala ljubav prema uspješnicima kajkavskog porijekla, te s arijom Suzane, duetom Zerline i don Giovannija, arijama Ännchen, Manon, Musette i zvučnim zapisima s ansamblom Collegium musicum. Predstavila se kao izuzetno osjećajna vrsna interpretkinja solo popijevaka Lučića, Musorgskog i s vrhunskim interpretacijama djela Božidara Kunca.

2. Antunu Kljenu, dr.med., specijalistu dječje kirurgije F.E.B.P.S.

autoru kirurško-rekonstruktivne procedure u liječenju pacijenata koji boluju od nasljedne bulozne epidermolize, a koju naziva Zagreb surgical reconstructive procedure, čime pronosi i ugled rodnoga grada kao inovacijskog središta znanosti i medicine. U suradnji s Klinikom za dječje bolesti Zagreb, DEBRA, Hrvatsko društvo za buloznu epidermolizu formiralo je DEBRA ekspertni multidisciplinarni tim, koji je pod njegovim vodstvom primjer primjene kirurških inovacija u praksi i koji postiže kontinuiranu zdravstvenu zaštitu pacijenata s buloznom epidermolizom.

3. Ariani Kralj, upraviteljici Gliptoteke HAZU

za pokretanje i vođenje brojnih projekata i iniciranje rada mnogih muzejsko-galerijskih organizacija i ustanova, s posebnim naglaskom na spajanje tradicijskih i suvremenih načina koncipiranja muzejsko-galerijske djelatnosti. Za djelovanje u svim područjima likovnih umjetnosti: arhitekturi, dizajnu, fotografiji, kiparstvu, slikarstvu, multimediji, instalaciji, performansima, kazalištu i plesnim radionicama, koncertima, promocijama knjiga, manifestacijama, a odabirom izložaba pokazala je nov i dinamičan način povezivanja i prezentiranja raznorodnih likovnih opredjeljenja.

4. Krešimiru Mikiću, glumcu Zagrebačkog kazališta mladih

za vrsnu umjetničku osobnost nastupom u 2003. godini u ulozi redatelja u predstavi Naš grad gdje je na karakterističan način, redukcijom gesti, zapanjujuće ležeran, u vidu duge virtuozne konferanse bio poveznica cijele predstave i istodobno inteligentni, malo odmaknuti promatrač, pa je neobično moderni i maštoviti postupak polučio posebni način gledanja predstave. U predstavi Brat magarac tonom i ritmom u ulozi svetog Franje kreirao je lik mudrog čudotvorca i dobročinitelja, oslobođena ljudskih slabosti i povišenih tonova.

5. Nikici Petraku, pjesniku, esejistu i prevoditelju

(umjesto odsutnom g. N. Petraku, nagrada će se uručiti njegovu sinu Marku Petraku)

za značajan doprinos književnosti brojnim knjigama pjesama - Tiha knjiga, Izjava o namjerama, Ispadanje iz povijesti, Razmicanje paučine i drugima – vrhuncima hrvatske suvremene poezije, te posebno za knjigu eseja Neizgovoreni govor / Zapisci nasumce, jednog od najljepših i najpoticajnijih tekstova suvremene hrvatske književnosti u kojoj definira potrebu za čitanjem poetskog mimo ili usprkos trendovima i tehničkim inovacijama.

6. Akademiku Hodimiru Sirotkoviću

(umjesto odsutnom akademiku H. Sirotkoviću, nagrada će se uručiti njegovu sinu Dragi Sirotkoviću)

u povodu 85. godine života i 50 godina znanstvenog rada i za veliki doprinos razvoju znanosti. Opsegom i raznovrsnošću istraživačkih tema, kakvoćom pedagoškog i znanstvenog rada dostigao je rezultate najviše vrijednosti, djelatno utjecao na razvoj znanstvene misli u području novije državno-pravne povijesti i općenito povijesti Hrvatske. Povijesnim sintezama i argumentiranim analizama pridonio je pravnoj znanosti, a bavio se istraživanjima u organizaciji, izbornom redu i ustavnom položaju Hrvatskog sabora i organizacije hrvatske uprave te istraživanjima o djelovanju hrvatskih pravnika i političara u 19. i 20. stoljeću.

7. Prof.dr.sc. Aleksandru Stipčeviću

za izniman doprinos znanosti u području knjižničarstva i promicanje kulture knjige. Sustavni je istraživač knjige i njezine povijesti u Hrvatskoj kao nezamjenjivog izvora znanja kroz stoljeća i jedinstvenoga kulturološkog, društvenog i političkog fenomena. Istražio je i prikazao knjigu u svim njezinim značenjima i utjecajima. Baveći se umjetnošću i religijom starih Ilira, bibliografijom, općom i nacionalnom poviješću knjiga i knjižnica, pitanjima cenzura dao je značajan doprinos kulturi.

8. Transplantacijskom timu KB Merkur u sastavu:

- **dr. Leonardo Patrlj, dr. Branislav Kocman, dr. Ivan Vladić, dr. Stipislav Jadrijević – kirurzi;**
- **dr. Blaženka Hofman, dr. Denis Mašinović, dr. Maida Buhin, dr. Dražen Matleković, dr. Milica Žmire – anesteziolozi;**
- **dr. Dinko Škegro, dr. Vesna Čolić-Cvrlje, prim.dr. Slavica Naumovski -Mihalić, dr. Mladen Knotek i prof.dr. Mirjana Sabljar-Matovinović - internisti,**

za izniman doprinos hrvatskom zdravstvu i vrhunske rezultate u medicini, osobito za realizaciju transplantacijskog programa. Sa 70 uspješno obavljenih transplantacija jetre – najzahtjevnije transplantacije – u samom su vrhu medicinskog umijeća, a od prošle godine multiorganskom transplantacijom gušterače i bubrega s 9 operacija postigli su rezultate svjetske razine.

9. Feđi Vukiću, povjesničaru umjetnosti i teoretičaru dizajna

za uređivanje monografije Zagreb, modernost i grad, interdisciplinarni uvid u fenomen modernosti u gradu koji unutar hrvatske kulture figurira kao neprijeporno središte. Petnaest eseja u monografiji daje uvid u socijalne, ekonomske, urbanističke i umjetničke promjene tijekom 20. stoljeća u Zagrebu čiji su autori ugledni znanstvenici s područja arhitekture i urbanizma, teoretičari umjetnosti i kulture, a posebnu vrijednost monografije predstavlja njezina likovna oprema brojnim znalački izabranim fotografijama iz svih segmenata života Zagreba iz prošlog stoljeća.

10. I. gimnaziji

u povodu 150. obljetnice neprekidnog rada što je svrstava u red najstarijih zagrebačkih gimnazija u kojoj se uz nastavni rad provodi i niz slobodnih aktivnosti poput njegovanja stvaralaštva učenika, glazbenog ženskog zbora, knjižničarske grupe i sportskih aktivnosti. Osmislili su humanitarnu akciju Prva pomaže kao i humanitarnu akciju Kap dobrote kojima su pomogli potrebitima. Na kvizu koji organizira UNESCO, 2002. godine učenici su osvojili drugo mjesto, a 2003. godine u konkurenciji 237 škola iz 51 zemlje osvojili su prvo mjesto.

11. V. gimnaziji

za izvanredne rezultate cjelokupnog odgojno obrazovnog rada u koji je uložen velik trud, znanje i entuzijizam zaposlenih, čime nadareni i marljivi učenici postižu izuzetno kvalitetne rezultate, koji se potvrđuju na natjecanjima i upisima na fakultete. U 2003. godini na državna natjecanja plasiralo se 107 učenika i postiglo je izvrsne rezultate čime su postali jedna od vodećih škola u Hrvatskoj. Unatoč strogim kriterijima, prosjek konačnog uspjeha je vrlo visok – 4,37, a bivši učenici uspješno studiraju i u roku završavaju studije.

12. Satiričkom kazalištu "Kerempuh"

u povodu 40. obljetnice djelovanja i 180 izvedenih premijera s vrsnim komedijama i satiričkim djelima čime zauzima jedinstveno mjesto u kazališnom životu Hrvatske. Već 27 godina organizira Dane satire s odabranim komediografskim djelima hrvatskoga glumišta, potiče domaće komediografsko stvaralaštvo naručivanjem novih djela i postavljanjem prvih djela autora te izvode djela vrhunskih hrvatskih komediografa: Brešana, Hadžića, Radakovića, Stazića i dr. s vrsnim redateljima, scenografima i kostimografima, što znatno obogaćuje zagrebački kazališni repertoar.

13. Tvornici željezničkih vozila "Gredelj" d.o.o.

za postignute proizvodne rezultate, zahvaljujući bogatom radnom iskustvu na održavanju željezničkih vozila i vrsnim stručnjacima, a u veoma složenim ekonomskim uvjetima u kojima se Tvornica uspjela izboriti za jednu od vodećih pozicija na domaćem i na probirljivom tržištu industrijski razvijenih europskih zemalja. Najznačajniji su projekti: putnički Beelt vagon, prototip Beelt vagona za osobe s invalidnošću, putnički vagon I. razreda – At i drugi.

O Danu Grada Zagreba, 31. svibnja 2004. godine"

Predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden u ime Gradske skupštine i Gradskog poglavarstva čestita svima nagrađenima na zasluženom najuglednijem javnom priznanju našeg grada.

Gospodin dr. Leonardo Patrlj zahvalit će se u ime nagrađenih pa ga moli da dođe za govornicu.

Gospodin dr. Leonardo Patrlj govori u ime nagrađenih:

"Koristim ovu ukazanu čast da ponajprije još jedanput čestitam svim nagrađenima te da se zahvalim Gradskoj skupštini i Odboru za javna priznanja što su između mnogo kvalitetnih pojedinaca i grupa ove godine izabrali upravo nas.

Nekoliko riječi o samoj nagradi.

Da bi se osjetilo zadovoljstvo na poslu, mnogi će reći da je dovoljno raditi posao koji volite. No svatko se od nas u dubini duše ipak nada nekoj vrsti priznanja, nada se da će trud i žrtva pa i ljubav uložena u posao ipak biti prepoznata. Ako to priznanje dolazi od Grada za koji radimo i u kojem živimo ona ima još veću vrijednost i značenje. Grad i njegovi stanovnici nedvojbeno utječu jedno na drugo. Koliko mi svojim radom stvaramo i oblikujemo svoj grad toliko nas i on svojom dušom čini onakvima kakvi jesmo. Kao mlada demokratska država naša se zemlja često čini neprivačnom za razvoj karijere ili postizanje većeg uspjeha. Otežano zapošljavanje, nedovoljno plaćena i cijenjena struka, nedostatak tolerancije i sporo prepoznavanje kvalitete navela je mnoge stručnjake da u drugim zemljama potraže bolje uvjete rada i života. No, osjećati pripadnost i ljubav prema gradu u kojem radiš potreba je svakog čovjeka. Nama koji smo odlučili ovdje uložiti svoje znanje i rad, ta je potreba očito bila jača od ostalih, a trenuci poput ovih samo su potvrda da smo ispravno odlučili.

Da bismo od svoje zemlje i grada imali pravo tražiti podršku, možda je samo potrebno učiniti prvi korak, pokloniti nešto ne tražeći ništa zauzvat. I tako svojim radom i svojim životom svaki dan, na neki način, zapravo pokazujemo našem Zagrebu da ga volimo. Ova nagrada nam govori da i on voli nas. Hvala ti voljeni grade!"

Predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden najavljuje izabrane segmente tekstova iz knjige Zagreb – modernost i grad što ih je priredio Feđa Vukić u interpretaciji gospodina Zlatka Ožbolta.

Gospodin Zlatko Ožbolt čita dijelove teksta iz knjige Zagreb - modernost i grad.

"Zagreb se u razdoblju prve modernizacije oblikuje na dvjema osnovnim razinama.

Na prvoj, sistemskoj, Zagreb je središte konkretne političke zajednice, obrisi koje su definirani voljom Habsburškog carstva.

Na drugoj je razini Zagreb središte imaginarne Hrvatske koja je u isti mah i bivša i buduća. Bivša jer je nekoć bila samostalno kraljevstvo, buduća jer se ta samostalnost tek ima ostvariti. Iz te činjenice proizlazi i prirodno premještanje najvažnijih integracijskih aspiracija i ciljeva na kulturno područje. Kultura postaje glavni čimbenik hrvatskog identiteta i hrvatske nacionalne integracije.

Razvoj Zagreba središta i simbola Hrvatske u smjeru modernizacije tijekom jednog dugog razdoblja treba promatrati imajući na umu da su ga stalno otežavali diskontinuiteti kao što su promjene globalnih društveno-gospodarskih sustava, uključenost u nekoliko državnih ustrojstava i osobito dva svjetska rata, izrazito protumoderne pojave.

Problem teritorija u smislu njegova objedinjenja za Hrvatsku je bilo vitalno pitanje nacionalne integracije u većem dijelu tog razdoblja. Promjene u kretanju stanovništva pratile su modernizacijske procese kao njihov neposredni proizvod. Rast gradskog i smanjenje poljoprivrednog, opadanje broja članova kućanstva, podizanje pismenosti, širenje obrazovanosti osobito u žena, razvoj i rast industrijske proizvodnje, razvijenost prometne mreže, porast zaposlenosti jednako su tako važni pokazatelji modernizacije privrede.

Politička i kulturološka pozicija Hrvatske istodobno na središtu margine i na margini središta uvjetovala je uključenost zagrebačke dizajnerske elite u tokove modernog oblikovanja na ponekad sporadičan, ali nikada naivan način. Zagrebački su dizajneri često izmišljali sve ispočetka, ponekad polazeći od uvezenih postavki, ali uz trud da se one protumače metodološki i konceptualno, kroz prizne dubinskih iskustava i autohtonih poetika. Implicitno kritičko stajalište katalizirano tegobnom, ali oslobađajućom privilegijom margine i složenim društveno povijesnim okolnostima, ona je kondicija koja je zagrebačkom dizajnu i dizajniranju Zagreba posredno dala samosvojan karakter smještajući ga u razumne okvire diskretnog šarma sudjelovanja na svjetskoj karti moderne kulture.

No, istina je da je Zagreb tijekom cijeloga prošlog stoljeća, pa tako i danas, funkcionirao kao mjesto okupljanja književnih praksi iz cijele Hrvatske, kao grad u kojem je barem dio svoga života provela većina hrvatskih književnika, u kojemu djeluju neke institucije od velike važnosti za normalno funkcioniranje književnog života: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Društvo književnika, Akademija znanosti i umjetnosti. Sve ideje koje su dolazile iz ostalih gradova i dijelova Hrvatske uvijek bi se na kraju slijevale u Zagreb, u brojne časopise koji su izlazili na zagrebačkoj adresi, a upravo su časopisi od iznimne važnosti tijekom cijelog stoljeća ne samo kao mjesta sučeljavanja različitih književnih ideja nego i kao doslovni zamašnjaci književnog i kulturnog života Hrvatske, kao i mjesta okupljanja novih književnih naraštaja koji su često po njima i dobivali ime, ali i na brojne pozornice zagrebačkih kazališta kasnije i radijske i televizijske emisije iz kulture.

Kada je 14. listopada 1895. Franjo Josip I. na otvorenju zgrade zagrebačkoga Hrvatskog narodnog kazališta srebrnim čekićem kipara Roberta Frangeša Mihanovića tri puta udario o stupić palustrade balkona označen je kraj šesnaestomjesečne gradnje, ali i punih 14 godina otkako je proglašen Zakon o građenju novoga zemaljskog kazališta u Zagrebu. Tek 1893. ban Khuen Hedervary donosi konačnu odluku o izgradnji i prekinuvši javne rasprave o lokaciji određuje sajmište kao prostor za novo kazalište u Donjem gradu. To preoznačavanje prostora iz sajmišta za kazalište ima gotovo simboličko značenje. Ekspanzija građanskoga društva u drugoj polovini 19. stoljeća intenzivno mijenja urbanističko lice Zagreba.

Poput većine manjih gradova dugog opstanka Zagreb je konzervativan. Trudi se održavati vrijedne tradicije i tradicijska postignuća i burno reagira kada ih se narušava i ugrožava. No ipak Zagreb je zdravo konzervativan. Zagrepčane resi njegova crta sklonosti bizarnom, novom, neobičnom, intrigantnoj promjeni. U najstarijim zagrebačkim porodicama uvijek bi se našlo članova sklonih zastupanju neobičnih i antikonvencionalnih stajališta, njegovanju izdvojenih hobija, uvođenju novina. I što je najbolje u tome te se članove nije držalo bijelim vranama porodica već njihovim načinom, zanimljivim obogaćenjem. U zagrebački tradicionalizam ulazilo je i održavanje linije nekonformizma."

Predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden zahvaljuje i najavljuje kratki glazbeni program što će ga izvesti proslavljeni Hrvatski brass quintet čime će zasigurno uveličati svečanost ovog trenutka.

Nakon toga zbor Cantores Sancti Marci pjeva himnu "Našem Zagrebu".

Na kraju predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba gospođa Morana Paliković Gruden zahvaljuje gospodi umjetnicima na dojmljivim izvedbama vjerujući da su svi uživali u programu te sve skupa poziva u gradsku palaču Dverce na svečani prijem.

KLASA: 021-05/04-01/20

URBROJ: 251-11-04-04-2

Zagreb, 31. svibnja 2004.

TAJNICA
GRADSKE SKUPŠTINE

Bernarda Jurčec, dipl.iur.

PREDSJEDNICA
GRADSKE SKUPŠTINE

Morana Paliković Gruden, dipl.polit.